

**החלטה לפי סעיף 14 לחוק ההגבלים העסקיים, התשמ"ח-1988
בדבר מתן פטור מאישור הסדר כובל להסדר
בין שטראוס גרופ בע"מ לבין אנ.וואי.אל. מזון בע"מ**

א. פתח דבר

בפניי בקשה למתן פטור לפי סעיף 14 לחוק ההגבלים העסקיים, התשמ"ח-1988 (להלן: "החוק"), להסכם שנחתם בין שטראוס גרופ בע"מ (להלן: "שטראוס") לבין אנ.וואי.אל. מזון בע"מ (להלן: "NYL"), לפיו שטראוס תייצר, תשווק ותפיץ מוצרים תחת המותג "Jaxx", סימן מסחרי רשום אשר NYL מחזיקה בזכות שימוש בלעדית בו (להלן "ההסדר").

לאחר שבחנתי את ההסדר על כבילותיו, כמו גם את השפעתו האפשרית על התחרות בשוק הרלוונטי, ולאחר שנועצתי בוועדה לפטורים ולמזיוגים, שוכנעתי כי ההסדר אינו פוגע פגיעה של ממש בתחרות, כי עיקרו של ההסדר אינו בהפחתת התחרות או במניעתה ואין בו כבילות שאינן נחוצות למימוש עיקרו.

מטעמים אלה, ההסדר ראוי לפטור לפי הוראות סעיף 14 לחוק, בשל הנימוקים שיפורטו להלן.

ב. הצדדים וההסדר

שטראוס היא חברה ציבורית בשליטת מר מיכאל שטראוס וגב' עופרה שטראוס (באמצעות שטראוס אחזקות בע"מ) והיא עוסקת בפיתוח, ייצור ושיווק של מגוון רחב של מוצרי מזון ומשקאות, ובכלל זה מוצרי חלב, חטיפים מתוקים ומלוחים, טבלאות שוקולד ומוצרי שוקולד, קפה וסלטים מוכנים. שטראוס מוכרת כבעלת מונופולין בטבליות שוקולד, קפה נמס ואבקת קקאו לצריכה ביתית.¹ שטראוס אחזקות בע"מ מוכרת כבעלת מונופולין במעדני חלב.²

NYL היא חברה פרטית המאוגדת בישראל, בבעלות מלאה של מר יהודי ליפמן, העוסקת בשיווק מוצרי שוקולד תחת המותג Jaxx. המותג הוא סימן מסחרי רשום בבעלות מר ליפמן ו-NYL היא בעלת זכות שימוש בלעדית בו. כיום, NYL משווקת מוצרים בהיקפים זניחים בארה"ב, אנגליה, קנדה ודרום אמריקה. מוצרי NYL שווקו בעבר בישראל במסגרת הסכם הפצה בין NYL לבין נטו מלינדה בע"מ (להלן: "נטו"), אשר תוקפו הסתיים בסוף שנת 2014. גם המכירות בישראל היו בהיקף זניח.

¹ ר' החלטה בעניין מונופולין: עלית בע"מ (25.12.1988) **הגבלים עסקיים** 356; החלטה בעניין מונופולין: עלית בע"מ (05.07.1989) **הגבלים עסקיים** 356;

² החלטה בעניין מונופולין: שטראוס החזקות בע"מ (26.03.1998) **הגבלים עסקיים** 1861. הממונה שוקל בימים אלו להכריז על שטראוס כבעלת מונופולין בשווקי מוצר נוספים - גבינה במרקם שמנת, מוצרי גביע לפעוטות, חלב בטעמים ומשקאות יוגורט. ר' הודעה לעיתונות - הממונה על הגבלים עסקיים שוקל להכריז על תנובה כמונופול באחד עשר שווקים בתחום החלב ומוצריו, ועל שטראוס כמונופול בחמישה שווקים (31.12.2004) **הגבלים עסקיים** 500737.

NYL, כעת, מבקשת להשיק מחדש את מוצריה בישראל, וזאת במסגרת שיתוף פעולה עם שטראוס, אשר תייצר את המוצרים ותשווקם. לצורך כך, במסגרת ההסכם בין הצדדים NYL מעניקה לשטראוס רישיון שימוש בלעדי בשטח מדינת ישראל והרשות הפלסטינית במותג Jaxx לשם ייצור, הפצה ושיווק של כדורי שוקולד באריזות אישיות במשקל 50 גרם (להלן: "מוצרי Jaxx"). בנוסף, NYL ובעל השליטה בה מתחייבים כלפי שטראוס שלא להפיץ, לשווק, לייבא או למכור מוצרים הדומים במתכון או בצורה למוצרי Jaxx, ושטראוס מתחייבת שלא לייצר, למכור או לשווק מוצרים אשר זהים במתכון ובצורה (במצטבר) למוצרי Jaxx. התחייבותה של שטראוס תעמוד בתוקפה במהלך תקופת ההסכם ובמשך 20 חודשים לאחר סיומו.

ג. השפעת ההסכם על התחרות

ההסכם שבפניי הינו הסכם בין מתחרים לייצור והפצה בלעדית הכולל גם תניית אי תחרות. שטראוס מתחרה בתחום ייצור ושיווק חטיפי שוקולד והיא בעלת מונופולין בשוק משיק של ייצור ושיווק טבליות שוקולד. תחום העיסוק היחיד של NYL הוא שיווק של מוצרי Jaxx, כדורי שוקולד באריזה אישית. כאמור, NYL לא פעילה כיום בישראל אך נוכח העובדה שהפסיקה לפעול בישראל לפני פחות משנה והיא פעילה בתחום במדינות אחרות בעולם, יש לראות בה מתחרה פוטנציאלית בתחום חטיפי השוקולד בישראל. משכך, ההסכם בין הצדדים עשוי לעורר חשש אופקי, בשל צמצום מספר השחקנים הפועלים בתחום. חשש זה מתחדד בנסיבות העניין בשים לב לנתח השוק המשמעותי של שטראוס בתחום חטיפי השוקולד ומעמדה בשוק טבליות שוקולד. כמו כן, עשוי להתעורר חשש אנכי, שכן מתן בלעדיות לשטראוס לא תאפשר תחרות בין מפיצים אחרים שלא יוכלו לשווק את מוצרי NYL.

עם זאת, חששות אלו מופגים בענייננו בהתחשב בנתח השוק הזניח של NYL ותחום פעילותה הצר. כאמור, NYL משווקת מוצר אחד בלבד - כדורי שוקולד באריזה אישית. בישראל, פועלים שחקנים נוספים המשווקים חטיפי שוקולד. חטיפי שוקולד דומים במהותם למוצרי Jaxx משווקים על ידי יוניליוור ישראל בע"מ (תחת המותג "קליק"), ש. שסטוביץ בע"מ (תחת המותג "אגרי"), ליימן שליסל בע"מ (תחת המותג "צ'וקוטה") ואחרים. מעבר לכך, בישראל משווקים חטיפי שוקולד שונים מסוגים נוספים.

נתח השוק של מוצרי Jaxx בתחום השוקולד וחטיפי השוקולד זניח. היקף המכירות של מוצרי Jaxx בשנת 2014 (כאשר המוצרים שווקו על ידי נטו) עמד על פחות מפרומיל מהיקף המכירות בתחום מוצרי השוקולד. גם תחת ההנחה כי השוק המושפע מן ההסדר צר יותר מאשר תחום מוצרי השוקולד, עדיין מדובר בנתח שוק זניח ושולי.

בהתחשב בהיקף הפעילות של NYL, אין בהסכם בינה לבין שטראוס כדי לתרום ליכולתה של שטראוס להפעיל כוח שוק. כל שכן, אין בידי NYL יכולת להפעיל כוח שוק מול מפיצים או להביא להדרתם מן השוק.

היקף המכירות של מוצרי Jaxx מחוץ לגבולות ישראל זניח אף הוא. משכך, NYL לא מהווה גורם אשר מניעת כניסתו לישראל כמתחרה פוטנציאלי עצמאי עשויה להביא לפגיעה בתחרות או הגבלתה.

בנסיבות הענין, מצאתי כי גם כבילת אי תחרות במהלך תקופת ההסכם ובמשך 20 חודשים לאחר סיומו הינה התחייבות סבירה שאין בה כדי להגביל את התחרות בשוק המושפע מן ההסדר.

ד. סוף דבר

כמפורט לעיל, מצאתי כי בנסיבות המפורטות לעיל עיקרו של ההסדר שבפניי אינו בהפחתת התחרות או במניעתה, אין בו כבילות שאינן נחוצות למימוש עיקרו וההסדר אינו מעלה חשש לפגיעה של ממש בתחרות בשוק הרלוונטי ועל כן הוא ראוי לפטור.

בהתאם לסעיף 15(א) לחוק, החלטתי זו נתונה לערר בפני אב בית הדין להגבלים עסקיים על ידי איגוד עסקי, ארגון צרכנים או כל אדם העלול להיפגע מההסדר הכובל שניתן עליו הפטור.

אורי שוורץ

הממונה על הגבלים עסקיים (בפועל)

ירושלים, ח' תשרי תשע"ו

21 ספטמבר 2015